

Min Folkeskole i Hauge

Skolen jeg gik i, var Hauge folkeskole under Gjellerup sogn. Der var 3,2 km til skolen, som lå sydvest for vores gård. Det betød, at der næsten altid var modvind til skole. Jeg cyklede på grusvejen, som om vinteren var meget besværlig, ofte måtte jeg gå eller slæbe cyklen gennem driver af sne. I tøjvej kunne vejen være meget blød, og der skulle virkelig trædes til. Desuden måtte jeg trække en dynamolygte, så man kunne se vejen, for det var ofte mørkt om morgenen, og om vinteren skulle jeg til gymnastik to gange om ugen kl. 19-20. Da fulgtes jeg med søster Grethe de første år. Jeg kom så en time for tidligt, og hun skulle vente på mig, i hvert fald når vi skulle gå i sne. Om sommeren nød jeg cykelturen og lyttede til grøftens græshopper og fugle på telefonråde.

Jeg startede i skole d. 1. april 1950 og sluttede omkring 21. marts 1957, altså få dage før jeg blev 14 år gammel. De første tre år gik jeg hos Frk. Grønberg på ca. 58 år. Første år var vi ca. 6 drenge og 8 piger. Det var det eneste år vi vare een årgang. Anden år gik vi sammen med dem, der gik i første klasse forrige år. Hvert andet år gik vi med et hold, der var et år yngre, og hvert andet år med et hold et år ældre. Lærerinden var streng og tolererede ikke, at jeg ville snakke, så jeg blev flyttet til et hjørne, hvor jeg ikke kunne hviske med andre. Jeg fik også en lussing en gang. Vi var alle glade for frøken Grønbæk, som lærte os at stave og regne og bibelhistorie og salmevers. Efter de tre år gik vi 4 år hos lærer Hansen. De fire år var vi igen delt op i to dobbeltårgange, så vi også her hvert andet år gik med et hold, der var et år yngre, og hvert andet år med et hold et år ældre.

Vi begyndte dagen med en salme, derefter rejste vi os og bad Fader Vor. Så sang vi en mere salme. Vi havde hver dag en salmevers for som skulle læres udenad til næste dag. Lære Hansen valgte hvem der skulle begynde. Hun/han rejste sig og sagde verset, derefter næste til alle var overhørt. Så forklarede Hansen den næste salme, som vi havde for til næste dag, som jo ikke var dagen efter, idet hver anden dag jo var fridag til at arbejde hjemme. Næste time var bibelhistorie, hvor 3-4 blev valgt ud til at fortælle det kapitel vi havde for. Det skulle ikke huskes ordret, men genfortælles så godt vi kunne. Var der en som ikke rigtig sagde noget, bad lære Hansen den tavse fortætter alene. Det skete ofte en dreng ikke kunne genfortælle og fik skæld ud. Alle blev overhørt før Hansen gennemgik næste dags kapitel af Biblen til timen var slut. Det var sådan hver dag til, sidste år, så fik vi Katekismus for og det var ikke genfortælling. Skriftsteder skulle gentages ordret. Det var i 2. time vi havde det. 3. time kunne være Dansktime med diktat, genfortælling, øvelse i skrivning og sjældent grammatik med sætnings analyse. En regnetime sad vi og regnede efter en regnebog og skulle ikke følges ad. Vi var jo to årgange sammen. Vi måtte tale dæmpet sammen om stykkerne og nogen gik i en lille flok op til lære Hansen og fik hjælp ved tavlen. Så var der mange der fulgte med i hans forklaring.

4. time kunne være læsebogen hvor vi læste f.eks. græsk mytologi og om de nordiske guder. Engang imellem fortalte Lære Hansen om det vi havde læst, så vi bedre kunne forstå meningen. Alle fik læst et stykke og fejl læsning blev rettet. Der var en del ordblinde i min klasse som havde svært ved skrivning og læsning. Dem var lærer Hansen meget tålmodig med. Vi havde også timer i Danmarks historie og i geografi. Det var samme procedure som Bibelhistorie, overhøring, nyt stykke for og genfortælling næste dag. Der var ikke sprog, fysik og naturlære i vores undervisning. Derimod var der alt det vi kunne tygge i os af religion. Lærer Hansen var rigtig god til at fortælle og udlægge både katekismus og bibelhistorie. Når vi fik en ny salmevers for til at lære udenad til næste gang, så forklarede han os tekstens betydning og meningen med ordene. Det samme gjorde han med katekismus, Danmarks historie og geografi.

Vi gik 8-14 om sommeren og 9-15 og vinteren og så kun hver anden dag hele året rundt. Vi gik også i skole om lørdagen. Han fortalte meget levende om geografi og historie. Jeg kunne helt forestille mig hvordan kongen kom ridende og hvorledes det så ud i Afrika. Jeg var meget skrap til at huske og genfortælle, det jeg havde for. Salmevers og katekismus blev vi overhørt i enkeltvis, og der skulle refereres ordret. Til eksamen kom præsten fra Gjellerup og eksaminerede os, medens skolekommissionen sad ved siden af og hørte på. Vi havde de sidste par måneder lavet skrivehefter med diktat, genfortælling og regnestykker. De hefter sad skolekommissionen og læste i under eksaminationen. Eksamen tog en formiddag, mener jeg og vi fik karakter efter UG-systemet. Vi havde pen og blækhus at skrive med; få skoler på landet brugte stadig tavle og griffel først i halvtresserne.

Vi legede som regel sammen med pigerne, når vi spillede pind, legede tagfat, rundbold og den slags, men når vi spillede fodbold eller legede røvere og soldater, var vi kun drenge. Pigerne spillede så forskellige boldspil, hoppede i sjip eller 'hoppede mand'. De sidste to år var vi to drenge, som udvekslede små kærestebreve med et par piger. Det var helt sjovt. Vi fulgte dem også hjem, som vi kaldte det. Vi havde en årlig udflugt til Århus, Viborg, Silkeborg, Himmelbjerget - og i 1955 var vi i København en uge.

Vores lærer Hansen døde pludselig af en hjernesvulst 42 år gammel, og vi fik to forskellige vikarer det halvandet år. Lære Hansen var en god pædagog som skabte interesse for at følge med i timer, ved at gøre stoffet interessant og forståeligt. Han slog ikke lussinger, men vi vidste at muligheden var der, hvis vi var frække eller urolige. Det var de to ting der kunne få ham til at skælde ud. Jeg husker ikke at nogen fik skæld ud fordi de ikke kunne lektien. Hans kone Tora sendte ham altid til købmanden tæt ved skolen. Han havde en let genkendelig gangart der ikke mindede om de bønder vi alle kendte på gangen. Mange forsøgte at efterabe det ved at gå som ham et godt stykke bag ved. Han havde altid blød hat på, når han gik til købmand Kudal og en frisk cigar i munden. En dag havde vi lavet en forfærdelig larm i frikvarteret, hvor vi var inde, vi havde set han gik til købmand, men Tora havde nok fortalt om vores larm. Da Hansen kom hjem kom han næsten øjeblikkelig farende ind med en smadervåd hat i hånden og de første tre han mødte fik en på hver side af hovedet med hatten så vandet sprøjtede over det hele. Det morede vi os meget over da vi blev alene og modige.

Der var bedre toiletforhold i skolen, end børn var vant til hjemmefra. Hjemme var det meget sjældent, man havde et toilet, hvor man kunne lukke døren efter sig. Det så vi i skolen. Det var ganske vist en spand, som blev tømt af en nabolandmand. Der var heller ikke bad eller centralvarme. Vi skulle hente brænde selv, og læreren lagde det i kakkelovnen. Da jeg var 11 år, blev der bygget et lille hus med træk og slip toilet. Lærer Hansen havde mange æbler, som han gavmildt delte ud af til os, ofte som gave eller præmie, når vi satte penge i spare bogen. Vi købte en slags frimærker, som han klistrede ind i en bog, og når den var fuld blev den afleveret i sparekassen i Hammerum. Det kunne give et æble, når man købte nogle mærker, men var bogen fuld, gav det måske en ny blyant. Vi havde også et par skabe med bøger til låns. Jeg læste dem alle og fik også små præmier, hver gang jeg havde læst 10 bøger. Det skete, vi sluttede dagen af med at spille håndbold, og Hansen var dommer. Om vinteren gik vi i stedet i gymnastiksalen og legede "sørøverleg". Det var en slags fangeleg, hvor gulvet var vand, og gymnastikredskaberne land og skib. Man kunne også svinge i tovene for at komme over til øer, når sørøveren var efter en. Hansen var også her dommer og afgjorde, når én var i vandet og derved ude. Gymnastik hørte til i idrætsforeningen, og næsten alle kom til gymnastik om vinteren. Der var ikke noget om sommeren, da fik vi motion nok ved at arbejde. Hansen holdt streng disciplin, men var til at regne med, vi var aldrig i tvivl om hvor grænser gik. Jeg faldt tit i dagdrømme når han fortalte teksten til næste dag. Jeg kunne se det hele for mig, det var godt. Lære Hansen havde mange bier og en gang hentede han en bisværme på vores gård. Han var glad for fugle og der havde vi fælles interesse og han tillod jeg brød ind hvis jeg så en ny fugl i haven og så hentede han en fuglebog og så fik vi forklaringer. Jeg kom på Levring efterskole ved Kjellerup med 77 drenge og mine færdigheder lå lidt over midten blandt dem. Så Hauge var nok ikke så ringe endda. Jeg var derimod næsten i bund, da jeg kom på teknisk skole, men der var også nogen med mellem- og realeksamen.

Konfirmander i Hammerum kirke 31. 3. 1957

Se foto af skolens elever 1951 næste side.

Øverste række fra venstre står Lære Hansen med cigaren

1. Henning ? 2. Anne kjærsgård 3. ? Nedergård
4. Malle Nielsen tvillingen 5. Inger Flensborg 6. Meta Madsen 7. Ellen Jensen
8. Sonja Nielsen

2. række fra venstre 1. Søs Fastrup 2. ? Andersen 3. Kresten Hauge 4. Knud Magnusen
5. Ove Fastrup 6. ? Nedergård 7. Bent ? 8. Georg Østergård 9. Kurt Jørgensen
Frk. Agnes Grønberg

3. række fra venstre 1. Signe kristensen tvilling 2. Anna Flensborg 3. ? kjærsgård 4. ? ?
5. ? ? 6. Kristen Kristensen tvilling 7. Villy Jørgensen 8. Margit Jensen
9. Ester Søndergård 10. Inger Nielsen tvilling

Nedrest fra venstre. 1. Henning Jensen 2. Hugo Østergård 3. Jens Ove Steensberg
4. Carlo Hansen 5. Lynge Lorensen 6. Kresten Søndergård 7. Jonna Bjerre 8. Ruth Mølsted
9. Inger Septrup 10. Anne Kirstine Hansen 11. nederst Birgit Johansen 11. Svend Åge

Hauge Skole 1951 med to klasser med lærer Hansen og to små klasser med Frk. Grønberg
Jeg kan kun huske de navne jeg har på listen, men det er jo også 65 år siden

Se nedenstående foto fra gymnastik i Hauge

Fanebære er Erik Rønnow. Øverst fra venstre 1. Kresten Hauge 2. Ove Fastrup
3. Kristen Kristensen tvilling 4. Villy Jørgensen 5. Knud Magnusen

2. række 1. Søren Flensborg 2. Ove Hagelskær 3. Villy Jensen 4. Søren
Søndergård , Leder Hans Jørgen.

Nederst fra venstre 1. Birger Hauge ? 2. Bent ? 3. Oluf Skov 4. Egon
Madsen

5. Asger Skov 6. Kurt Jørgensen 7. Svend Åge ? 8. Kresten Søndergård
9 Stående bag Jens Ove Steensberg 10. Henning ?

Hauge Håndbold Club til gymnastik vinteren 1951-52

HHC Hauge Håndbold Club blev som det ses på fanen stiftet i 1941. I halvtresserne hed foreningen HHGI. **Hauge Håndbold Gymnastik og Idrætsforening.**

Omkring 1953 fik klubben en flot ny bane og anlæg bag ved skolen. Der var to håndboldbaner og nederst forskelligt til atletik. Jeg husker der i gymnastiksalen lå svingbold, spyd, diskos, og bambus stænger til højdespring, der var også sandkasse til længdespring på den nye bane. Der var træning om sommeren to aftner om ugen. Man kom med håndbold tøj inderst og lagde så sit tøj på græsset og tog det på når man var færdig. Der var ingen bedefaciliteter og til store idræts stævner, blev man våd af sved, men det tørrede solen. Når det blev mørkt gik man op til Elses ishus og havde socialt samvær og mange fik sig en kæreste ved Elses ishus. Blev man tørstig under idræt, så gik man om på skolens wc og drak vand. Plastflasken var ikke opfundet. Da jeg begyndte at spille på juniorhold i 1958, var det de samme forhold ved alle andre klubber. Jeg synes Hauge havde de bedste baner og de havde mange pokaler i et skab i gymnastiksalen. Der var også flere sølv skilte på vores fane stang end i de klubber vi kom i.

Sidst på sommeren blev der holdt en fest med sangleg i gymnastiksalen. Formand Lauris fra Hammerum ønskede ikke musik til. "Så begynder i at vrikke", sagde han. Der var også dilettant hver vinter. Søren "Tømmer" og Lavris "Slagter", var faste skuespillere og ligeså gode som dem vi ser i "Badehotellet" i TV 2016. Det var glade tider i Danmark dengang.